

monnum í Føroyum heldur enn aðra staðni.

Það skal vera sagt eina ferð enn: Sjóvinnubankin hefur fleiri ferðir vekslað pengar tjentar í Íslandi í summari fyri tann lægra kursin uttan at siga monnum frá, at teir eiga meir. — Summir hava ennát nýðst til sakførara at ráðfæra seg móti bankanum; — tað ryggjast ikki, og havi eg bevis um hendi um hetta.

L.

KORTANEI

— onga loysing!

Tað er merkiligt, at fólkaflokksins oddmenn, sum í Føroyum rópa uppá fullveldi bæði her og har, so skjótt teir koma út um sjómarkið ikki eru loysingarmenn longur. — Th. Petersen á síni viðgittu Key-mannahvarfari: — Ikki talan um nakra loysing. Ein realunión var tað sáligerandi.

Nú er C. Holm-Jacobsen farin at ferðast. Hann hevur ikki meir enn fingið fótin fastan á norska jörð, fyrr enn hann sigur við ein blaðmann hjá "Bergens Tidende" (25. okt. 1945.):

— Det har vært valg til Lagtinget også under krigen. I Lagtinget er s. 12 menn av folkefløkken, d. v. s. Paturssons sjølvstyremenn, 5 sosialister og 8 sambandsmenn. De 13 holder i all fall på samarbeidet med Danmark. Forresten er der ingen på Færøyan som for tiden vil h-e-l losrivelse fra Danmark, men mange ønsker at samarbeidet skal foregå i former som for færøingene føles friere.

Hesir báðir menn eru tær størstu kanónurnar, fólkafløkkurin eigur, ein má tí spyrja: Hvat vil hesin merkiligi flokkur?

P. K.

Harri J. Patursson.

Tygm spyrja P. M. Dam í "Dagblaðnum" 19. okt. og aftur 26. okt., um tað eru Danir ella Føroyingar, ið utreiða tann pening, sum "Føroya Sosial-Demokrat" kostar at senda út.

Tygm tykjast aldraður eftir at fáa henda spurning greiddan, men tað sær út, sum P. M. Dam ikki leggur í at svara tygum. Hann heldur óivað, at tað kemur tygum einki við; men nakrir av okkum, sum standa í felag við honum, halda tað vera synd, at tygm skulu forvitnað um hetta og einki fáa at vita. Tygm kunnu jú ikki hava stórt skil á blaðutgávu, og eg veit, at tygm ikki hava smáðst fyrri at taka móti útendsk-um peningi til útgávu av "Krossi" í síni tíð. Hóast tað sjálsagt ikki kemur tygum nakað við, um tann peningur, blað okkara verður at útreiða fyrri at koma út, er føroyskur, danskur, norskur, franskur ella hvat tygm annars kundi funnið uppá at gíft, so skal eg to siga tygum, at vit javnaðarmenn eftir förmuni hava roynt at stuðlað blaðið á besta hátt peningaliga, og hevur tað higartil eydnast væl at fingið tað út. Vit hava latið frá nokrum fám kr. upp til smár 1000 kr. Tað kann tykjast at vera ein stórus eykaskattur at bera árliga; men eg skal siga tygum, at mangir av hesum pengum eru komnir til blaðið uttan áheitan — so tygm fata, at javnaðarmenn eru altíð tilreiðar at gjalda fyrri sína politisku hugsi — tað skuldu tygm roynt at fingið tygara flokksmenn at gíft eisini — um teir eiga nakrar hugsi.

Enn skal eg leggja afturat, at eisini einsök feløg hava stýjað blaðið heilt væl.

Nú vóni eg, at tað er leittað so frætt frá hjarta tygara, at tygm fáa sovið róliga — til 6. november.

Jacob M. Mouritsen.

Veljið javnaðarflokkinn!
Lista C

INGOLF KIRKHOLM

STATSAUTORISERET REVISOR

VESTERBROGADE 57

KØBENHAVN V

Tórshavnar tekniski skúli.

Tilmeldili av næmingum til tekniska skúla má verða innan 10. november til STEINGRIM WINTHER tlf. 138.

Skúlin verður nú í vetur V. B. V., gamla húsið á Skansavegnum. — Seinni verður lýst í blaðunum, nær skúlin byrjar.

Havnar Handverksmeistarafelag.

Fólkafløkkurin kastað grimuna.

Ein, ið hevur lurtað eftir Thorstein Petersen á teim ymsu fundum hansara, hevur ikki funnið nakra avisa stjórnarstöðu hjá honum. Eingin visti av honum, hvar ið hann og fólkafløkkurin stjórnarlaga flutu.

Men nú hevur fólkafløkkurin kastað grimuna og sýnt sitt sanna andlit. Hann hevur í tí nýbakaðu samgongustevnu skrá klárt og greitt "erklærað", at hann er loysingarflokkur. Hann vil kvetta øll bond við Danmark.

Ein av flokksins kandidatum, Hakun Djurhuus, segði á fundum í Norðuroyrum, at nú skuldi øll bond við Danmark verða kvett, ikki ein lægr skuldi vera eftiri. Stovnast skuldi ein føroyskur státtur.

Hetta eru rein orð fyrri pengarnar. Nú vita veljararnir greið heskøð um fólkafløkkinn (?). Hann og hon, ið velja hann, skulu vita, at tey vilja loysing, kvetting.

Fær fólkafløkkurin meirluta,

verða føroyskir fiskimenn vvirðir eingi skip at kunna keypa í Norðanlondum, tí við eini serligari føroyskari krónu kann einki keypast uttanfrá uttan við fremmandari valutu, og fremmanda valuta kann ein ikki fáa uttan við at selja vörur.

Vit hava ongar vörur at selja til Danmark og hini Norðanlondini, og tí fáa vit ongan norðurlendskan valuta og kunnu so státt einki keypa frá Norðanlondum, hvørki skip ella vörur, og tí koma vit heldur ikki at kunna hava nakað andaligt samband við Norðanlondini. Ein kann jú ikki liva, ferðast í einum fremmandum landi uttan pening. Og peningurin, ið brúktur verður í viðkomandi landi, kann ein sum sagt ikki fáa uttan við sølu til viðkomandi land.

Fær fólkafløkkurin meirluta,

avtekur hann einkarrættin hjá Tryggingarsambandinum at tryggja alt, ið tryggjast skal í samfelaginum.

Avtøka av Tryggingarsambandinum verður ein av landsins ónatónalasta og skaðiliga gerð.

Ti megu vit ikki velja fólkafløkkinn!

Fær fólkafløkkurin meirluta,

verður oljuhandilin framvegis at liggja hjá tveimum privatmonopolum til taps og stóran skaða fyrri fiskimannin og vinnulivið í síni heild.

Ti má eingin av okkum velja fólkafløkkinn!

Fær fólkafløkkurin meirluta,

verða í langar tíðir ikki rað til at livga tey gomlu, sjúku og neyðstaddu.

Fær fólkafløkkurin meirluta,

verða einstakir innflytarar við at hava einkarrættin til innflytan av vörum. Nýggir menn verða ikki at sleppa uppi part sum handils-menn, ið hvussu so væl teir duga.

Fær fólkafløkkurin meirluta,

verður kursin aftur 22,40 og Sjóvinnubankin sleppur tá frá at tapa, meðan tað føroyska fólkið verður aftur at keypa tær dýraru vörurnar, og teir, sum fingi sín pening óktan

við 15 %, verða at missa hesa óking aftur og koma til at fáa 15 % minni fyrri pening.

Fær fólkafløkkurin meirluta, verða arbeiðararnir í Hvalba at fáa 15 % minni í lön við eini kurs upp á 19,34.

Fær fólkafløkkurin meirluta, verður Føroyingurin at missa sín veidirætti í Grønlandi javnbjóðis við Danir, og tá ið Íslendingar hava sett tað krav til Føroyingar fyrri at geva teimum veidirætti haruppi hjá teimum, verður tað kanska trupult hjá Føroyingum vvirðir at "for-handla" sær somu veidirættindi, sum teir hava fingið higartil í Grønlandi.

Fær fólkafløkkurin meirluta,

verða Føroyingar prisgívnir til einstaklingsins, stórmannsins og peningamannsins náði og miskunn, við at teir vilja skipa fyrri, at alt liggur hjá tí privata, og hitt almenna skal vvirðir einki gera.

Eingin vil tá tora at mukka. Talu og handilsfrælsi vil tá i manganferð stórri mun enn nú vera latið undir lás, og fólkið, ið gleddi seg til meiri frælsi og friheit, verður vónbrotið — og lagt í eitt óekonomiskt træla-band, sum aldri áður í Føroya sögu.

Ein ásannan.

I "Dagblaðnum" fyrri 23. oktober er ein grein av Grækis Madsen, har hann noktar fyrri at hava sagt á einum veljarafundi í Kvívík, at javnaðarleiðin var tann, vit nú máttu ganga.

G. M. man nevnan hava verið við sínar fullu fimm, tá hann hevur skrivað hesa grein, tí móti endanum á fundinum bað hann um orðið, reisti seg upp og við hjartaligum orðum takkaði hann P. M. Dam fyrri bókingin "Arbeiði til øll á sjóvi og landi" og bað hann um at fáa sent hann inn í hvørt hús í Føroyum, tí hann var so góður, at hann átti at vera lísan av øllum. Við hesum orðum ásannaði G. M. nettupp tað, at javnaðarleiðin var tann, vit nú máttu ganga, tí tað var jú javnaðarleiðin, ið bókingurin visti á. Nakað annað er tað, at G. M. aftaná fundin fekk ábreiðslur frá sínum partamonnum fyrri áðurnevndu tókk, og tað er væl tí, at hansara mótmæli er framkomíð.

G. M. fortelur fyrri fólki, at Hans Iversen og P. M. Dam røddu á áðurnevnda fundi og komu heldur væl á samt. Nógv betur komu Grækis Madsen og P. M. Dam ásamt, tað kunnu øll vátta, ið vóru á fundinum.

G. M. nevni einki um hin eina røðarin á hesum fundi, hann ið umboðaði fólkafløkkinn. Nei, tað var kanska betur at tuga við tí, eftirsum hann so aggiliga var settur á plass.

G. M., tá ið tygm fara aftur upp at tala á politiskum fundum, hugsi tygm tá eitt sindur betur um frammanundan.

A. Hoyrari.

Listi C

FØROYA SOSIAL DEMOKRATUR

kemur út hvønn leygardag og kostar kr. 2.00 + porto um fjórðingsárid.

Telf 374 tekur móti lýsingum.

Bladstjóri: P. M. DAM
Prent: A. ØSTER

Gloyp ikki tí

nationala agninum.

Fólkafløkkurin — hvat hevur hann við fólkið at gera? Hann er ikki samansettur av "fólksins monnum", men av einum flokki av "fórarum", ið eru komnir til maktina við pengum, og sum vilja grundfesta og ókja sína makt. Fyri at náa hesum máli — at tryggja og ókja sína persónligu makt — royna hesir menn at lokka "fólkið", altso teg og meg — við nationalum skvaldri, teir eru ikki sjálvir nationalir í orðsins rætta tydingi.

Tessverri hevur tað vist seg, at hetta agnið ofta hevur verið gott. "Fólkið" — ja, bæði tú og eg — hevur lyndi til at halda væl um teir, ið seta føðilandið høgt. Og tað nationala kann vera ógviligt gott, tað ið tað visur seg sum ektaður fostur-landskerleiki og samhald millum landsmenn.

Men sum politiskt agn er tað av tí illa. Við hesum agni eru stórir tíðir enn tann føroyska gingnar til grundar. Lat tað sama ikki henda okkum.

Pengar eru makt, men —

Sjálvt um tú hevði so nógvar pengar sum grótið á Føroya landi, stóð tú to hjálpalessur, um so var, tú fekk ongan at arbeiða fyrri teg. Tí pengar hava í grundini einki virði. Alt virði ið liggur í arbeiðsmegini.

Tann føroyski sjómáðurin og arbeiðsmaðurin hava arbeiðsmegina, tað eru teir, ið hava sigt og arbeiði pengarnar inn til teir menn, ið "eiga" skipini og útgerðina, og nýta tey til at spekulera við fyrri at ríka seg sjálfan enn meira upp.

Tú føroyski sjómáður og arbeiðari! Tin er maktin, eisini politiskt. Sel teg ikki til tann, ið ríkar seg upp av tínum arbeiði. Státt saman við tínum starvsfeløgum í Føroyum og starvsbróðrum í øðrum londum. Tíðin er skjótt komin til at arbeiðarastátturin skal verða frígjórður. I teim flestu Norðanlondum hava arbeiðsstettirnir ræðið.

Sjómáður og arbeiðari! Fær til val tann 6. november og minst til hetta: Tin er maktin, um tú bert dugir at fata og innsigja hetta. Við maktini í tíni hand kann tað innrætta samfelagið eftir sum tað hóskar best fyrri teg. Tekur tú ikki ta politisku maktina, so verður tú framvegis at slita og sleipa pengarnar inn til aðrar, sum tú harvið gevur makt til at ráða vvir fær.

Lýsing.

Tað verður her gjørt kunnigt, at tann av býráðnum samtykta fíggarætlan vvir inntekur og út-reiðslur hjá kommununi, havnini og elektricitetsverkinum fyrri árið 1946, er til skjals á býráðsskrivstovuni frá 31. oktober til 14. november 1945, frá kl. 12 til 14.

Tórshavnar býráð, tann 30. oktober 1945.

Føroya

Sjóvátrygging

Skip - motorbátar

útróðrabátar - vørur

verða tryggjað

Telf. 372.